

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

ANMÄLAN
2014-01-09

HSN 1310-1124

Handläggare:

Nina Lundberg

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2014-02-13, p 13

Anmälan av remissvar från Stockholms läns landsting till Center för eHälsa i samverkan (CeHis) gällande regelverk för Journal på nätet

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsdirektören har besvarat den remiss, gällande regelverk för journal på nätet, som Center för eHälsa i samverkan (CeHis) anmodat Stockholms läns landsting om.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens anmälan, 2014-01-09.

Remissvar - Regelverk för enskilda direktåtkomst till sin egen vårddokumentation.

Remissvar - Juridiska hållpunkter för utlämnande av personuppgiftsansvar gällande prenumerationstjänsten HälsaFörMig.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna.

Förvaltningens motivering till förslaget

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har tillsammans med SLL Juridik genomfört en genomlysning av regelverken samt skickat ut regelverken på internremiss till RSIT (rådet för samverkan IT), Capio S:t Görans sjukhus, DHR (Delaktighet handlingskraft rörelsefrihet) Stockholms läns distrikt, Danderyds sjukhus, Ersta sjukhus, HSO Stockholms läns, Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholms läkarförening, SFAM-Stockholm, Synskadades Riksförbund, Stockholms och Gotlands län.

Remissvaren från Stockholms läns landsting belyser landstingets ställningstagande gällande regelverk för Journal på nätet. Syftet med regelverk för Journal på nätet är att fastställa vilken enskild information som alltid skall vara exkluderad för direktåtkomst och utlämning. Vidare har syftet varit att starta en dialog mellan landstingen kring regelverk för Journal på nätet som kan leda till framtida kontinuerligt utbyte av

ANMÄLAN
2014-01-09

HSN 1310-1124

erfarenheter från regelverk för Journal på nätet. CeHis mål är att uppnå en nationell harmonisering av regelverk för Journal på nätet.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Patrik Hansson
Avdelningschef

Till:

Johan Assarsson, CeHis

SLLs remissvar på CeHis rekommendation till Regelverk för enskilda direktåtkomst till sin egen vårddokumentation

Center för eHälsa i samverkan (CeHis) har tagit fram en rekommendation till Regelverk för enskilda direktåtkomst till sin egen vårddokumentation. Förslaget har sänts på remiss till landstingen och detta dokument inklusive bilagor utgör SLLs remissvar på förslaget.

Beredning inom SLL

Inom SLL har förslag på remissvar beretts med olika intressenter:

SLL Juridik
Avdelningen för eHälsa och strategisk IT
Chefläkargruppen
BESP-gruppen (fackliga organisationer)
RSIT (Regional Samverkan IT)
Handikappföreningar
SFAM-Stockholm
PUL-ombud på HSF

Remissvar

Svar har inkommit från många olika parter, bl.a. vårdgivare och handikappföreningar. Respektive parts svar redovisas i bilagor till detta remissvar.

Chefläkare/vårdgivare

Danderyds Sjukhus AB, Carl-Göran Ericsson, chefläkare
Ersta sjukhus, Margareta Danelius, chefläkare
Karolinska Universitetssjukhuset, Johan Bratt, chefläkare, och Elin Callerfelt, sjukhusjurist
Capio Sankt Görans sjukhus AB, Måns Belfrage, chefläkare
Stockholms läns sjukvårdsområde, SLSO, Sten Jacobson och Stefan Kallström Jansson, chefläkare

Handikappföreningar

Handikappföreningarnas samarbetsorgan (HSO) i Stockholms län, Helena Holmgren, handläggare

Delaktighet Handlingskraft Rörelsefrihet (DHR) Stockholms läns distrikt, Olle Johansson

Synskadades Riksförbund Stockholm och Gotlands län, Kerstin Rydell

Övriga

Stockholms läkarförening, Gunnar Berglund, 1:e vice ordförande

Svensk förening för allmänmedicin (SFAM) Stockholm, Maria Wolf, ordförande, och Lars Bäcklund, sekreterare, Torbjörn Näslund, PUL-ombud på HSF

Därutöver har BESP-gruppen (fackliga organisationer) via Sandra Qvarnström, nämndsekreterare vid Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, meddelat att remisstiden inte tillåtit beredning av frågan inom respektive fackförbund så att relevanta personer inom förbunden har möjlighet att ge sina synpunkter. BESP-gruppen vill dock poängtera att frågan hur enskilda ska ha direktåtkomst till sin vårdokumentation är en viktig fråga och att de är mycket angelägna om att samverka kring den.

Juridiska aspekter

Från juridisk synpunkt väcker remissens beskrivning av hur utlämnande-/sekretessprövning ska hanteras (generellt och automatiserat) vid patientens direktåtkomst enligt PDL 5 kap 5 § främst två huvudsakliga frågeställningar:

* Ger gällande författningar på området så vidsträckta möjligheter för en huvudman/vårdgivare att "schablonisera" och automatisera utlämnande-/sekretessprövningen, som remissens regelverk uttrycker?

* Hur ska ett landstings entreprenörer/privata utförare hanteras?

Lagmotiven till den bestämmelse i PDL som reglerar direktåtkomst för den enskilde (PDL 5 kap 5 §), säger att en sekretessprövning måste göras varje gång som nya uppgifter görs tillgängliga. Den enskildes direktåtkomst till personuppgifter får inte avse uppgifter för vilka sekretess gäller i förhållande till honom eller henne. Sekretess kan vara aktuellt i förhållande till den vård- eller behandlingsbehövande själv för uppgift om hans eller hennes hälsotillstånd " ... om det med hänsyn till ändamålet med vården eller behandlingen är av synnerlig vikt att uppgiften inte lämnas till honom eller henne" respektive till skydd för anmälare i vissa fall (25 kap 6-7 §§ offentlighets- och sekretesslag och motsvarande regler i patientsäkerhetslagen för privata vårdgivare).

I sammanhanget kan framhållas att olika "tredje personers" uppgifter av olika skäl ibland finns med i journalen. Ett utlämnande kan självklart innebära ett men för

sådana tredje personers del. Det är svårt att se att ett sådant övergripande policybeslut som beskrivs i remissen kan läggas till grund för utlämnande för denna kategori.

Som en markering framgår i själva lagtexten att bara uppgifter ”som får lämnas ut” — dvs. som inte omfattas av sekretess gentemot patienten — kan omfattas av direktåtkomsten. I Socialstyrelsens föreskrifter klargörs mot denna bakgrund att ”Den vårdgivare som medger en enskild direktåtkomst till sina patientuppgifter ska även ansvara för att det finns ett system för bedömning av de uppgifter som kräver ett särskilt skydd i förhållande till den enskilde och som inte ska kunna lämnas ut genom direktåtkomst” (SOSFS 2008:14, 2 kap 14 §).

Det vore önskvärt med ett tydligare legalt stöd för att schablonisera sekretess-/utlämnandeprövningen på det sätt som remissen beskriver. Bl.a. bör övervägas om den bestämmelse som i undantagsfall reglerar sekretess gentemot patienten själv behöver ändras för att möjliggöra den modell för ”automatiserad utlämnande-/sekretessprövning” remissen ger uttryck åt (25 kap 6 § Offentlighets- och sekretesslag och motsvarande regel för privata vårdgivare i patientsäkerhetslagen).

Sammanfattningsvis

Man kan generellt konstatera att direktåtkomst till den egna patientjournalen rymmer många dimensioner. Inte bara juridiska utan även sjukvårds- och rättspolitiska, IT- och patientsäkerhetsmässiga, administrativa och arbetsmiljömässiga.

Flera remissinstanser anser det positivt med nya invånartjänster. En part kommer att börja införa Journal på nätet i december 2013. Synpunkter framförs från flera att en riskanalys bör genomföras innan regelverket antas, samt att åtkomst ej bör ske till journaldata bakåt i tiden. Handikapporganisationerna pekar på vikten av tillgänglighet, säkerhet och jämlik vård. Utökad information till patienter, inklusive vart man ska vända sig vid frågor, och möjliga alternativ efterfrågas också.

Det är angeläget att de synpunkter som framförs tas i beaktande vid revidering av förslaget till regelverk.

Med vänlig hälsning

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Stockholms läns landsting

Till:

Johan Assarsson, CeHis

SLLs remissvar på CeHis förslag till juridiska hållpunkter för utlämnande och personuppgiftsansvar gällande prenumerationstjänsten i tjänsten HälsaFörMig

Center för eHälsa i samverkan (CeHis) har tagit fram förslag till juridiska hållpunkter för utlämnande och personuppgiftsansvar gällande prenumerationstjänsten i tjänsten HälsaFörMig.

Aspekter kring personuppgiftsansvar mm

I dokumentet har en bedömning gjorts av bl.a. Apotekens Service AB:s (APSE) ansvar rörande Prenumerationstjänsten. Med anledning av att prenumerationstjänsten knutits närmare till SLL /MVK sedan dokumentet färdigställdes i september, har det framkommit behov att revidera APSE:s roll och ansvar gällande prenumerationstjänsten. SLL:s och andra inblandade aktörers ansvar påverkas som en konsekvens av detta. En ny version av dokumentet Juridiska hållpunkter för utlämnande och personuppgiftsansvar gällande prenumerationstjänstens överföring av information till tjänsten HälsaFörMig måste färdigställas mot den bakgrunden.

Sammanfattningsvis

Eftersom prenumerationstjänsten knutits närmare SLL / MVK måste ny version av dokumentet Juridiska hållpunkter för utlämnande och personuppgiftsansvar tas fram inom kort, senast 1:e februari, och skickas ut på ny nationell remissrunda.

Det är angeläget att alla landsting ges möjlighet att beakta och lämna synpunkter på ett reviderat förslag.

Med vänlig hälsning

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Stockholms läns landsting

Center för eHälsa i samverkan
Hornsgatan 20, 118 82 Stockholm
Vxl: 08-452 70 00
Tel: 08-452 71 67
Mob: 070-315 71 67

sofie.zetterstrom@cehis.se
www.cehis.se | info@cehis.se

Till registrator i landsting och regioner
CeHis strategiska råd för kännedom

Missiv till remiss av regelverk för Journal på nätet

Bakgrund

CeHis driver projektet Journal på nätet, som syftar till att ge landsting och regioner möjlighet att tillgängliggöra journalinformation till invånare och patienter via e-tjänster. Journalinformation kan nås genom direktåtkomst, i så kallade hitta och titta-lösningar, och dessutom utlämnas till det kommande statliga hälsokontot HälsaFörMig, genom prenumerationer som den enskilde hanterar själv.

Projektet genomförs av två utförare, Stockholms läns landsting som bland annat utvecklar infrastruktur, e-tjänsten Mitt vårdflöde, och Prenumerationstjänsten, där den enskilde administrerar sina prenumerationer till HälsaFörMig. Dessutom Landstinget i Uppsala län, som anpassar den befintliga e-tjänsten Min journal till den nationella infrastrukturen, så att övriga landsting och regioner kan ansluta sig till tjänsten.

Regelverk

Projektet Journal på nätet har formulerat två förslag till regelverk, där det ena avser den enskildes direktåtkomst till sin egen vårddokumentation, och det andra avser utlämnande av vårddokumentation till den enskilde via medium för automatiserad databehandling. Det förstnämnda reglerar den enskildes direktåtkomst till journalinformation via hitta och titta-tjänster, och det sistnämnda reglerar utlämnandet till HälsaFörMig.

Regelverken finns i fullskaliga versioner av relativt hög detaljnivå, och i sammanfattande form. Kontaktpersoner för frågor kring regelverket är:

För regelverket kring direktåtkomst: **Benny Eklund, Landstinget i Uppsala län**
Benny.eklund@lul.se, 070 510 13 06

För ramverk kring utlämnande via ADB: **Nina Lundberg, Stockholms läns landsting**
nina.lundberg@sll.se, 070 737 51 19

2 oktober 2013

Remissen

CeHis önskar få landstingens och regionernas synpunkter på regelverken, inför färdigställandet av slutversioner. Varje vårdgivare som ansluter sig till någon av e-tjänsterna inom Journal på nätet måste sedan självständigt anta regelverken.

Remissvar mejlas till:

Sofie Zetterström, CeHis

Sofie.zetterstrom@cehis.se, 08 452 71 67

Remissvaren måste vara CeHis tillhanda senast den 13 december 2013.

Åke Rosandher
Chef, CeHis

Center för eHälsa i samverkan
Hornsgatan 20, 118 82 Stockholm
Vxl: 08-452 70 00
www.cehis.se | info@cehis.se

Rekommendation till regelverk för enskilda direktåtkomst till sin egen vårddokumentation

Bakgrund

Landstinget i Uppsala län (Uppsala) låter sedan slutet av 2012 alla som har sökt vård i Uppsala läsa sina journaler via Internet. I dagsläget har 33 000 personer, med jämn fördelning i ålder och även över landet, läst sin journal via e-tjänsten "Min journal". Ytterligare 60 000 personer har försökt logga in, utan att ha någon journal i Uppsalas journalsystem. Intresset är stort hos flera andra landsting och regioner att ansluta sig till tjänsten. Uppsala har därför CeHis uppdrag att vidareutveckla tjänsten och ansluta den till den nationella infrastrukturen, så att fler journalsystem och landsting kan anslutas enligt nationella standarder. Vid slutet av året kommer en lösning att finnas på plats som är färdig att återanvändas för resten av landet.

Min journal bygger på ett regelverk, som är implementerat i själva tjänsten. De landsting och regioner som ansluter sig till tjänsten måste också acceptera regelverket, som kommer att förvaltas och vidareutvecklas tillsammans med e-tjänsten, på CeHis uppdrag. Målsättningen är att regelverket ska bli nationellt, så att tjänsten fungerar på samma sätt i hela landet. Det kan annars bli svårt för invånare och patienter att förstå varför funktionalitet och tillgång till journalinformation varierar. Det finns dock flera konfigurationsmöjligheter för de enskilda landstingen. Men en förutsättning för att regelverket ska bli nationellt är att varje sjukvårdshuvudman beslutar om att anta det, i samband med att man ansluter sig till tjänsten Min journal.

Regelverket i sammanfattning

Identifiering ska ske genom stark autentisering

Detta sker genom anslutning till Mina vårdkontakter.

Patienten ska upplysas vart man kan vända sig för att förstå journalinformation, samt var man kan begära ut sådan dokumentation som inte lämnats ut genom direktåtkomst

Vårdokumentation som inte nås genom direktåtkomst kan lämnas ut på papper. Det varierar mellan landstingen vart man ska vända sig, men vanligen till ett patientkontor. Hänvisning kan exempelvis ske till 1177 på webb och telefon för råd och stöd.

Vuxna personer från 18 år och uppåt har direktåtkomst till sin journal

Vårdnadshavare har direktåtkomst till sina barns journaler till och med 12 års ålder

Vuxna har direktåtkomst till andra vuxnas journaler, om man blivit utsedd till ombud

En användare kan genom e-tjänsten bjuda in en annan användare, exempelvis en närstående, att ta del av journalen. Ombudsrollen kan när som helst avbrytas av den som journalen gäller

Barn upp till 17 år har inte direktåtkomst till sin journal

Detta innebär att journaler för barn och ungdomar mellan 13 och 17 år inte är tillgängliga för vare sig barnet/ungdomen eller vårdnadshavaren.

Patienter som har förseglat journalen har ingen åtkomst till den

Med en knapptryckning eller ett telefonsamtal kan tjänsten Min journal förseglas för all framtid. Avsikten med detta är att skydda personer som befinner sig i vanmaktssituationer, exempelvis genom våldsamma relationer. Förseglingen kan brytas efter prövning av vårdgivaren.

Journalanteckningar visas oavsett om de är signerade eller inte

Bakgrunden till detta är en dom i Högsta förvaltningsrätten som fastslagit att journalanteckningar är allmän handling oavsett om de är signerade eller inte. Osignerade anteckningar förses dock med en förklaring att texten inte är granskad och därför ska betraktas som preliminär. Tidigare erfarenheter visar att patienter vill se även osignerade journalanteckningar.

Journalanteckningar som är inskrivna under sökordet ”Tidiga hypoteser” visas inte

Avsikten är att uppgifter om tidiga misstankar inte ska visas, och därmed minska risken för dubbel journalföring.

Journalinformation som skrivits in under de senaste två veckorna visas inte för patienter som valt två veckors fördröjning

När en användare loggar in på Min journal måste ett val göras, om journalinformationen ska visas direkt eller om det ska ske en fördröjning i två veckor. Patienten får också information om att journalen kan uppfattas som svårbegriplig eller oroande. Avsikten är att patienten ska slippa få svåra besked som vården inte hunnit kommunicera muntligt.

Journalinformation visas inte från vårdenheter där man genom policybeslut bedömt att informationen måste prövas manuellt före utlämnande

Detta kan exempelvis omfatta barn- och ungdomspsykiatri, kvinnofridsenheter, klinisk genetik etc.

Journalinformation visas inte från yrkeskategorier där man genom policybeslut bedömt att informationen måste prövas manuellt före utlämnande

Detta kan exempelvis omfatta psykiater etc.

Patienten har möjlighet att ange avvikande mening

Patientens uppgifter publiceras som en länk i anslutning till den aktuella journalanteckningen. Patienten får dock meddelande om att man inte ska förvänta sig något svar.

Patienten kan kontrollera åtkomstlogg

Loggen visar vilken vårdpersonal eller ombud som tittat i journalen, och innehåller uppgifter om namn, roll och tidpunkt.

Följande personer har konsulterats vid utarbetande av regelverket:

Mats Holmberg, landstingsjurist Landstinget i Uppsala län

Camilla Ziegler, chefsjurist Region Skåne

Patrik Sundström, jurist och huvudsekreterare i regeringens utredning Rätt information i vård och omsorg

Suzanne Carlsson Isberg, Datainspektionen

Maria Jacobsson, Socialstyrelsen

Kontaktperson för regelverket: *Benny Eklund*, IT-strateg, Landstinget i Uppsala län

Kommentarer till regelverket

Menprövning

I Offentlighets- och sekretesslagstiftningen är huvudregeln att sekretess inte gäller i förhållande till den enskilde själv. Dock kan sekretess gälla gentemot patienten själv om det med hänsyn till ändamålet med vården är av synnerlig vikt att uppgiften inte lämnas ut till denne. Regelverket utgår ifrån att de vårdenheter där det är sannolikt att viss journalinformation bör menprövas manuellt, undantas från direktåtkomst. Detta undantagande baseras på policybeslut som sjukvårdshuvudmannen fattar.

Det är inte helt klarlagt om detta förfarande ligger i enlighet med lagstiftningens intentioner. Juristen Patrik Sundström har bland annat skrivit:

"Det är svårt att lämna ett entydigt svar på om det ur ett rent formellt perspektiv ligger i linje med lagstiftningens utformning att automatisera ett utlämnande och kombinera det med en mer övergripande sekretessprövning t.ex. med stöd av policybeslut/riktlinjer. Samtidigt finns det många omständigheter som gör att en sådan väg går att försvara. Om de närmare förutsättningarna för att lämna ut patientinformation dessutom läggs så nära vårdgivar-/verksamhetsnivån som möjligt, ökar även de faktiska möjligheterna att reducera risker för utlämnanden som kan vara negativt för ändamålet med patientens vård och behandling. När sekretessbestämmelsen infördes i sekretesslagen från 1980 uttalades att bestämmelsen endast skulle tillämpas i undantagsfall och att skadeverkningar istället bör förebyggas genom att den som gör anteckningar i journalen utformar dessa med beaktande av att patienten kan komma att läsa dem."

Utse ombud

Lagstiftningen varken stöder eller förbjuder att patienter utser ombud genom e-tjänster. Det är därför svårt att bedöma om lösningen håller för en prövning.

Center för eHälsa i samverkan
Hornsgatan 20, 118 82 Stockholm
Vxl: 08-452 70 00
www.cehis.se

Juridiska hållpunkter för utlämnande och personuppgiftsansvar gällande prenumerationstjänsten i tjänsten HälsaFörMig

Bakgrund

Center för eHälsa i samverkan (CeHis) har gjort en utredning av centrala juridiska frågor kopplade till den prenumerationstjänst som den enskilde använder vid överföring av information från vården till individens hälsokonto i tjänsten HälsaFörMig.

Inledning

Detta dokument presenterar ett juridiskt ramverk gällande prenumerationstjänsten och frågor kopplade till elektroniskt utlämnande av information till hälsokontot HälsaFörMig. Elektroniskt utlämnande från vården är en förutsättning för att invånarna på ett säkert och enkelt sätt ska kunna spara, överblicka och administrera sin information i sitt personliga hälsokonto i tjänsten HälsaFörMig.

HälsaFörMig är ett verktyg för individen att kunna spara, överblicka och administrera sin hälsoinformation. Regeringen har tagit initiativ till att utveckla detta verktyg. Tjänsten kommer att kallas HälsaFörMig. Här är det individen som äger sin information och bestämmer vilken information som ska lagras, samt vem som ska ges behörighet att läsa eller hämta information. Information som kommer att samlas kommer exempelvis vara uppgifter kring friskvård, egenvård och kostvanor, information om förskrivna och uthämtade läkemedel, journaluppgifter och vaccinationer. På ett säkert och enkelt sätt kan individen samla all information om sin hälsa – på ett och samma ställe.

En tjänst som syftar till att föra över information från vårdgivarnas journalsystem till HälsaFörMig har utvecklats. Denna kallas för Prenumerationstjänsten. Via Prenumerationstjänsten kommer individen när som helst kunna välja att föra över vårdinformation som föregåtts av vårdgivarnas sekretessprövning. För att föra över data måste individen ha ett konto i Mina vårdkontakter och tillgång till mobil, surfplatta eller dator.

CeHis driver utvecklingen av Prenumerationstjänsten på uppdrag av Apotekens Service AB. Utförarorganisationen för detta arbete är Stockholms läns landsting. Projektet kallas för Journal på Nätet – SLL. Arbetet genomförs i nära samarbete med Norrbottens läns landsting, Region Skåne och Landstinget i Uppsala län (LUL). Ursprungligen har CeHis fått uppdraget av statliga Apotekens Service AB som i sin tur fått det av Socialdepartementet. Socialdepartementet har en egen projektledare för tjänsten HälsaFörMig som även arbetar nära projektet Journal på Nätet – SLL.

Utöver uppdraget från statliga Apotekens Service som Journal på Nätet – SLL är utförarorganisation för, enligt ovan, har CeHis kompletterat med ett projekt som kallas ”Journal på Nätet – LUL”. Journal på Nätet – LUL utvecklar e-tjänsten Sustains till en nationell e-tjänst för invånare.

Avgränsningar

Föreliggande ramverk är avgränsat till prenumerationstjänsten och överföringen av information från en vårdgivare, till ett personligt hälsokonto som en tredje part upplåter åt patienten. Ramverket beskriver moment och ansvarsfrågor i överföringsprocessen från vården till invånaren. Fokus ligger på ansvaret för informationssäkerhet och gränssytan mellan vårdens ansvar och Apotekens service ansvar.

Ramverket är ingen heltäckande juridisk analys av förutsättningarna att behandla känsliga personuppgifter, tillämpningen av patientdatalagen eller regler för den sekretess-/utlämnandeprövning som ska föregå överföringen, och som varje vårdgivare måste göra, för att uppgifter om personliga förhållanden och hälsa ska kunna lämnas ut.

Ramverket

Vid införande av tjänsten HälsaFörMig bör vårdgivare förhålla sig till de tolkningar som ramverket presenterar gällande moment och ansvarsfrågor i överföringsprocessen från vården till invånaren.

Den tekniska processen i samband med överföring till det personliga hälsokontot ser ut så här:

- I MVK/API Gateway aktiverar patienten först begäran om att vårdgivarens relevanta journaluppgifter ska paketeras och lämnas ut
- Paketeringen av informationen görs i API Gateway
- API Gateway genomför en säker överföring av det elektroniska paketet till Prenumerationstjänsten
- Prenumerationstjänsten tar emot paketet
- Prenumerationstjänsten paketerar om den utlämnade informationen till ett format som kan tas emot av hälsokontot (HälsaFörMig), lagrar vissa uppgifter och genomför en säker överföring av det nya paketet till hälsokontot (HälsaFörMig)
- HälsaFörMig tar emot och lagrar paketet i hälsokontot

Enligt patientdatalagen 5 kap 6 § får utlämnande av patientuppgifter ske på medium för automatiserad databehandling, it-medium. Allt utlämnande måste alltid föregås av en sekretessprövning (se ovan Avgränsningar). Efter sekretessprövningen taggas den information som görs tekniskt tillgänglig för paketering med resultatet av sekretessprövningen. Regelverket för sekretessprövningen konfigureras i respektive vårdgivares journalsystem eller anslutningspunkt. Förutom regler för sekretessprövning konfigureras vilka vårdenheter som aktiverats för utlämnande via MVK/API Gateway.

När Prenumerationstjänsten ställs till den enskildes förfogande uppkommer frågan om vem som är personuppgiftsansvarig och säkerhetsansvarig i utlämnandeprocessen. Följande ställningstaganden har gjorts:

1. Vårdgivare har ansvaret för att den behandling av personuppgifter som sker inför och i samband med att uppgifter görs tillgängliga för "avhämtning", dvs. lämnas ut, är laglig. Vårdgivarna är ansvariga för övergripande tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för den personuppgiftsbehandling som sker fram till och med API Gateway.

2. För personuppgifter som paketeras, flödar genom och i viss mån lagras i prenumerationstjänsten görs bedömningen att personuppgiftsansvaret ligger hos Apotekens Service AB. Apotekens Service AB bedöms därmed vara ansvarigt för bl.a. tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder kring prenumerationstjänsten.

I bilaga 1 presenteras en kortfattad beskrivning av ramverk för utlämnande och personuppgiftsansvar gällande Prenumerationstjänsten i tjänsten HälsaFörMig.

I bilaga 2 kompletteras med ordlista som beskriver termer som används i dokumentet.

Om ramverket

Ramverket inriktas främst på den enskildes rätt att ta del av information via elektroniskt utlämnande på medium för ADB, och krav på hantering av personuppgifter. Arbetet har genomförts av ett flertal jurister i samverkan med den pågående statliga utredningen *Rätt information i vård och omsorg*.

Detta ramverk förvaltas av CeHis. Relevanta forum för synpunkter, utvärdering och vidareutveckling kommer att upprättas.

Förslaget på ramverk baseras på teknik som utvecklats av Journal på Nätet – SLL samt de tjänstekontrakt för gemensam informationsförsörjning som huvudmännen ansvarar för att realisera.

Teknikförutsättningar

De tjänster som behöver finnas för att genomföra en överföring till tjänsten HälsaFörMig är:

1. Tjänster från vilka man kan hitta prenumerationstjänsten (Mitt vårdflöde och "Mina appar" i MVK)
2. Tjänster från vilka man kan starta en överföring (Prenumerationstjänsten),
3. API Gateway som paketerar och för över informationen från vårdens journalsystem till Prenumerationstjänsten och
4. Prenumerationstjänsten som vidarebefordrar informationen till patientens hälsokonto på ett säkert sätt.

Mitt vårdflöde är invånartjänst som är utvecklad tillsammans med vårdgivare från flera landsting och är vårdens guidning och hjälp till patienten. API Gateway är en säkerhetstjänst i Mina vårdkontakter som är utvecklad av det VINNOVA-finansierade programmet Mina vårdflöden. Överföringen till patientens hälsokonto kan genomföras när tjänsten HälsaFörMig är etablerad. Först då kan Prenumerationstjänstens ompaketeringsfunktion anpassas till informationsmodell i HälsaFörMig.

Juridisk granskning

Ansvarig för utveckling av ramverket är Robert Larsson, jurist inom Landstingsstyrelsens förvaltning, Stockholms läns landsting. Han har genomfört arbetet tillsammans med andra jurister, men även med vårdanställda från de landsting som ingår i projektet. De jurister som medverkat i arbetet är Josef Driving, Manólis Nymark, Patrik Sundström och Daniel Håkansson. Roberts roll har varit att själv tolka och hjälpa arbetsgruppen utveckla tolkningar gällande elektroniskt utlämnande av information från vården till individen. Vidare har hans roll omfattat styrning av hur ramverket skrivs och presenteras. Olika personer har medverkat vid olika tidpunkter i utvecklingsarbetet beroende på deras erfarenhet och kompetens. Mötena har fokuserats kring olika på förhand framtagna frågeställningar som diskuterats och fördjupats. Frågeställningarna har spänt över ett stort område. De har gällt såväl den specifika överföringen från vården till tjänsten HälsaFörMig som generella frågor kring elektroniskt utlämnande. Öppna frågor, kring ex.vis utlämnandeform, har tagits vidare för avstämning mot referenspersoner utanför arbetsgruppen. Arbetet har genomförts via mail, telefon samt vid möten ca 1-2 ggr/månad.

Ingående landsting har utsett olika vårdverksamheter på akutsjukhus och primärvårdsenheter som kommer att vara pionjärer i arbetet med att införa e-tjänsten Mitt vårdflöde. De utvalda vårdverksamheterna kommer via e-tjänsten Mitt vårdflöde eller via Prenumerationstjänsten direkt starta en överföring från vårdgivarnas journalsystem till patienternas hälsokonton i tjänsten HälsaFörMig. Exempel på sådana verksamheter är MamaMia:s mödravårdskliniker, Hematologavdelningen vid Capio Sankt Görans Sjukhus, Björknäs vårdcentral i Norrbottens läns landsting samt Boo och Forums vårdcentraler i Stockholms läns landsting.